

DOI 10.34132/pard2025.30.16

Отримано: 5 серпня 2025

Змінено: 4 листопада 2025

Прийнято: 26 листопада 2025

Опубліковано:

30 грудня 2025

Received: 5 August 2025

Revised: 4 November 2025

Accepted: 26 November 2025

Published:

30 December 2025

Andriy Sachenko

CATEGORICAL APPARATUS FOR RESEARCHING STATE WATER SUPPLY POLICY

The article provides for a comprehensive scientific study of the categorical apparatus of state policy in the sphere of water supply and water resources protection. The relevance of the topic is explained by the urgent need to modernize the water sphere of Ukraine, which already faces the challenges of climate change, infrastructure deterioration, and the aftermath of military operations at the current stage. In the beginning, the article underlines that the efficiency of the reforming sector directly depends on the clear comprehension of an object of management and elimination of terminological discrepancies in legislation and scientific literature. Throughout the work, the main attention was paid to the delimitation of such concepts as «politics», «state policy», «water supply», and «water supply». Based on an analysis of works of domestic and foreign scientists and the main positions of regulatory legal acts (in particular, the EU Water Framework Directive and the Water Strategy of Ukraine until 2050), it has been substantiated that the term «water supply» is much broader in meaning compared with the concept of «water supply». It is proved that water supply embraces not only the technological process of transporting water to the consumer but also includes environmental, security, social, and economic facets of managing available water resources.

The content of the mechanisms of water supply policy is analyzed in the article in detail: institutional (basin principle-based management),

social (guaranteeing the sanitary well-being of the population), economic (water as a factor of production in agriculture and industry) and security (stability of the system in conditions of war and emergency situations). What is expressed separately is the influence of military factors, in particular, the undermining of the Kakhovka HPP, on the transformation of approaches to water supply as an element of national stability.

The scientific novelty of the work lies in the formation of the author's definition of «state water supply policy». It is defined as the purposeful activity of state authorities which, through a system of organizational, legal and economic measures, creates conditions for guaranteed access of the population and the economy to high-quality water, taking into account the need for sustainable resource management.

The results contribute to practical significance for the improvement of regional strategies of development of water management and further harmonization of Ukrainian legislation according to European standards.

Keywords: *state policy, water supply, regional policy, water resources, categorical apparatus, public administration, water security, sustainable development.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Ефективність реформування водної галузі України значною мірою залежить від чіткого розуміння об'єкта управління. Попри нагальну потребу в модернізації інфраструктури та забезпечення потреб населення, на практиці спостерігається невідповідність державної політики вимогам раціонального водокористування. Особливої гостроти ця проблема набуває на регіональному рівні, де формується баланс між наявними ресурсами та потребами споживачів.

Опрацювання наукових праць свідчить про відсутність єдиного підходу до трактування базових понять водозабезпечення. Зокрема, досі не сформульовано загальноприйнятого визначення «державної політики водозабезпечення», а увага дослідників часто фокусується лише на технічних аспектах водопостачання. Така термінологічна невизначеність ускладнює нормотворчий процес та практичну реалізацію управлінських рішень, що вимагає глибокого наукового

осмислення сутності політики водозабезпечення як окремої категорії державного управління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукових публікацій свідчить про значну увагу до проблем водопозабезпечення. Питання водної політики досліджувалось фахівцями, серед яких О. Клюй [1], Н. Вострікова [2], Е. Салієва [3], К. Рябець [4], О. Яроцька [5], І. Пашенюк [6] та багато інших.

Незважаючи на значний обсяг досліджень, на сьогодні відсутні комплексні дослідження, які б розглядали водозабезпечення як організаційну систему на регіональному рівні. Це ускладнює розробку узгоджених регіональних стратегій та механізмів управління. Крім того, значна частина вищевказаних праць була присвячена саме організації функціонування підприємств з постачання та відведення води, а також підвищенню якості води, відповідно науковий аналіз задоволення потреб у воді, а також стратегічну політику та заходи, які гарантують якісне водозабезпечення вказані роботи не розкривали.

Необхідність формування ефективної регіональної політики водозабезпечення вимагає подолання цих прогалів.

Формулювання мети статті (постановка завдання). Метою цієї статті є комплексне визначення й обґрунтування категорійного апарату дослідження державної політики водозабезпечення, зокрема на регіональному рівні, шляхом розмежування ключових понять («політика», «державна політика», «водозабезпечення», «водопостачання») та формування власної дефініції державної політики водозабезпечення, що враховує сучасні виклики та вимоги раціонального водокористування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Регіональний рівень є критично важливим, оскільки саме тут територіальні чинники (географічні, гідрогеологічні, кліматичні) найбільше впливають на доступність, якість та вартість водних ресурсів.

Відповідно сучасний стан державної політики водозабезпечення не відповідає вимогам раціонального водокористування, що безумовно потребує поглиблення наукових розробок в напрямку дослідження забезпечення регіонів водою. В результаті чого постає необхідним визначення понятійного апарату дослідження.

На сьогодні поняття «політика» є одним із найбільш часто вживаних слів і водночас одним із найбільш неоднозначних термінів:

– античний філософ Аристотель в своєму трактаті «Політика» визначав політику як дії громадян, які направлені на спілкування з позиції «громадянин-держава» і є природними для людини як для суспільної істоти [7];

– у новий час Максом Вебером політика розглядається, як прагнення до участі у владі або до впливу на розподіл влади чи то між державами, чи то всередині держави між групами людей [8];

– у політологічному енциклопедичному словнику рекомендованому Міністерством освіти і науки України наводиться наступне визначення політики: «Політика – сфера суспільних відносин в якій здійснюються здобуття та реалізація влади, збалансування соціальних інтересів, формування політичних інститутів, прийняття та виконання владних рішень» [9];

– у навчальному посібнику «Загальна теорія політики» політика визначена як діяльність по управлінню суспільними процесами, що включає вирішення всіх проблем, крім моральних, авторитарне розподілення цінностей та регулювання конфліктів [10].

Аналізом трактування терміну політика, які наводяться у сучасних наукових виданнях виявлені наступні приклади визначень цього терміну, що представлені у Таблиці 1.

Таблиця 1.

Тлумачення терміну «політика»

Автор	Визначення
Ковбасюк Ю.	Середовище взаємодії між різними соціальними групами, партіями, націями, народами, державами, владою і населенням, а також громадянами та їх об'єднаннями.
Шаповалова І.	Організаційна, регулятивна і контрольна сфера суспільства, в межах якої здійснюється діяльність по реалізації потреб та інтересів індивідів і соціальних груп шляхом досягнення, утримання і використання влади.

продовження таблиці 1

Приходько С.	Діяльність у системі відносин між великими соціальними групами з приводу встановлення і функціонування політичної влади в інтересах реалізації їхніх суспільно значущих потреб.
Ващенко К.	Діяльність з керівництва та управління суспільством на основі публічної влади.
Богатчук С.	суспільна діяльність, спрямована на здобуття і здійснення влади, прийняття і виконання владних рішень, формування органів влади та здійснення впливу на них.
Липовська Н.	Організаційна, регулятивна і контрольна сфера суспільства, в межах якої здійснюється соціальна діяльність спрямована головним чином на досягнення, утримання та реалізацію влади індивідами і соціальними групами задля здійснення власних запитів та потреб.

Джерело: сформовано автором на основі [11; 12; 13; 14; 15; 16]

Ми вважаємо, що зазначені варіанти трактування політики не вичерпують багатоманітності її визначень, а лише відображають найважливіші з них. Відповідно, на основі вищевикладеного політику можна визначити як цілеспрямовану управлінську діяльність стратегічного рівня, яка пов'язана із боротьбою за здобуття або утримання влади та прийняттям і реалізацією відповідних рішень у галузі взаємовідносин між різними суспільними групами, державами й народами.

Важливо підкреслити, що оскільки політика є рушійною силою та контекстом, у якому формується державна політика, та в цілому за своєї сутністю є більш широким поняттям. Відповідно, державна політика є видимим, функціональним продуктом політичного процесу, та є похідним від цього терміну і стосується певного кола питань, навколо визначення якої виникає багато суперечок.

Переходячи до поняття «державна політика», варто вказати, що його визначення є ширшим, ніж державне управління. Зокрема, автори одного з перших посібників на цю тематику «Вступ до аналізу політики» визначали, що державна політика – це відносно стабіль-

на, організована та цілеспрямована діяльність уряду стосовно певної проблеми, яка здійснюється ним безпосередньо чи опосередковано і впливає на життя суспільства [17].

У науковій сфері аналіз сутності досліджуваного поняття користується значною популярністю (табл. 2).

Таблиця 2.

Тлумачення терміну «державна політика»

Автор	Визначення
Дай Т.	«Будь-що, що влада вибирає робити це чи не робити»
Бакуменко В.	Напрямок діяльності держави щодо визначення та досягнення соціально значущих цілей розвитку суспільства чи його окремих сфер.
Рябічко О.	Пропонований курс діяльності уряду для задоволення потреб чи використання можливостей, сформульований із зазначенням очікуваних результатів та їх впливу на наявний стан справ і конкретне розв'язання проблем.
Браун П.	Обраний державними органами напрям дій, спрямований на певне оточення, який допомагає реалізувати їх можливості чи подолати перешкоди, використовуючи який вони досягають бажаних цілей.
Рябцев Г.	Система дій та інституцій, що забезпечує управління суспільними справами на різних рівнях із метою досягнення влади, контролюванню діяльності її органів, заміни суб'єктів, які здійснюють владу в інтересах суспільства чи панівної групи.
Тертичка В.	Відносно стабільна, організована й цілеспрямована діяльність державних інституцій, здійснювана ними безпосередньо чи опосередковано щодо певної проблеми або сукупності проблем, яка впливає на життя суспільства.
Валевський О.	Дії органів державної влади з вирішення проблем, які найоптимальніше сприяють реалізації інтересів суспільства.

Розпутенко О.	Системи органів державної влади згідно з визначеними цілями, напрямками, принципами для розв'язання проблем (або сукупності взаємопов'язаних проблем) у певній сфері суспільної діяльності.
Андріяш В.	Реакція держави на конкретні проблеми суспільства, або груп у цьому суспільстві, наприклад, громадян, неурядових організацій. Оптимальний синтез об'єктивних тенденцій суспільного розвитку і суб'єктивних суджень людей про власні інтереси в суспільств.

Джерело: сформовано автором на основі [18; 19; 20; 21; 22; 23; 24; 25; 26]

Отже, державна політика має складний, інтерорганізаційний характер і виступає підсумком великої кількості програм, законодавчих дій та організаційних взаємодій. Це реакція держави на конкретні проблеми суспільства, або груп у цьому суспільстві (громадян, неурядових організацій тощо). Вона покликана вирішувати суспільні проблеми, шляхом погодження інтересів, знаходження консенсусів, необхідних для стабільності суспільства [27].

Окремо хотілося б підкреслити, як наголошує вітчизняна дослідниця Лілія Мунтян, з якою ми цілком погоджуємось, «враховуючи сучасні реалії політичного життя державна політика в Україні потребує суттєвих змін і трансформацій. По-перше, тому що саме держава, як інститут політичної системи суспільства, формує державну політику та є механізмом формулювання та розв'язання суспільних проблем у конкретній галузі; по-друге, держава спрямовує власну діяльність (державну політику) на покращення суспільно-політичного життя громадян» [28].

Стосовно визначення самого терміну «державна політика водозабезпечення» та його змісту у науці з державного управління якогось одного загальновизнаного підходу і якогось одного загальноприйнятого трактування досі немає. Проблематику механізмів державного управління та науковий аналіз різних підходів до визна-

чення поняття «водозабезпечення» виконували багато вчених, однак лише в контексті терміну «водопостачання» та «водовідведення».

Незважаючи на схожість понять «водозабезпечення» та «водопостачання», вони мають і суттєві відмінності, за фокусом завдань. Зокрема в ст. 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» від 10 січня 2002 р. № 2918-III визначено, що централізоване питне водопостачання – це «господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води». На відміну від водопостачання, ключовим аспектом якого є системи та технічний процес доведення води, водозабезпечення опікується наявністю, доступністю та сталістю водних ресурсів (рис. 1).

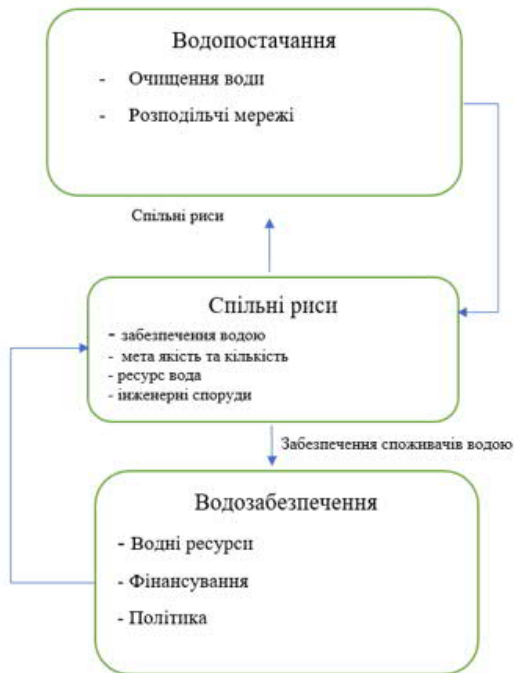

Рис. 1. Співвідношення понять водозабезпечення та водопостачання.

Джерело: сформовано автором

Елементами водопостачання є водозабірні споруди, насосні станції, очисні споруди, водопровідна мережа, тоді як елементами водозабезпечення є водні ресурси, запаси, потреби, та управління ними.

Наступні відмінності водопостачання від водозабезпечення передусім полягають у охопленні, оскільки водозабезпечення є ширшим поняттям за економічним, екологічним, політичним та соціальним контекстом, елементах, якого є водні ресурси, запаси, потреби, управління ресурсами, фінансування систем, а також у одиницях виміру а саме, стійкість до посухи та інших кризових явищ, справедливості розподілу водних ресурсів та довгострокове планування.

Варто також вказати, що для того, щоб досягти позитивного результату від реформ необхідно чітко усвідомлювати сутність його об'єкта. У зв'язку з цим, особливої актуальності набуває питання щодо з'ясування змісту поняття «державна політика водозабезпечення»:

– універсальний словник-енциклопедія прикметник «водний» позначає, як той, що стосується води, а також її використання з певною метою [29];

– глумачні словники термін «забезпечення» розглядають це поняття як це створення надійних умов для здійснення чого-небудь; охорона когось або чогось від небезпеки; матеріальні засоби до існування [30; 31];

– у наукових публікаціях термін «водозабезпечення» переважно вживається у широкому сенсі, що охоплює як інженерно-господарську діяльність «водопостачання», «водовідведення», так і більш глобальні аспекти доступу до водних ресурсів, що є частиною водної безпеки.

Опрацюванням різноманітних нормативних документів, у тому числі Директиви 2000/60/ЄС від 23 жовтня 2000 р. («Водна рамкова директива ЄС») [32], Законів України «Про Загальнодержавну цільову програму «Питна вода України» на 2011-2020 роки» [33], «Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель» [34], розробка Національною радою з відновлення України від наслідків війни відповідно до Указу Президента від

21 квітня 2022 року № 266/2022 проекту «Плану повоєнного відновлення» [35] та прийняття «Водної стратегії України на період до 2050 року» схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2022 р. № 1134-р [36] встановлено, що на даний час законодавець докорінно змінив змістове наповнення цього поняття.

Проаналізувавши вказані документи вбачається, що вони розглядають термін водозабезпечення як досягнення «доброго стану» водних масивів. Крім того, кожен з цих документів окреслює окремі категорії змістовного наповнення механізмів цього поняття, таких як: інституційне, безпекове, соціальне, економічне тощо. Розглянемо їх більш детально нижче.

1. Інституційний механізм – це євроінтеграційний механізм, який докорінно змінює логіку управління водними ресурсами. Держава визнає, що неможливо забезпечити споживачів водою, якщо ігнорувати екологічний стан річки. Тому в сучасних програмах поняття «водозабезпечення» нерозривно пов'язане з поняттям «водовідведення» та очищення стічних вод. Ключовим інструментом реалізації державної політики водозабезпечення на сьогодні є плани управління річковими басейнами (для басейнів Дніпра, Дністра, Дунаю, Південного Бугу тощо). Неєфективне водовідведення та відповідно забруднення джерел автоматично унеможливує якісне водозабезпечення. Це підтверджує тезу про єдність технологічного циклу, яку не можна розривати різними законодавчими актами.

2. Соціальний механізм дозволяє виокремити соціальну складову поняття, як обов'язок держави забезпечити санітарно-епідеміологічне благополуччя населення. Державні програми фокусуються на проблематиці невідповідності української води гігієнічним нормативам. Відтак, у соціальному контексті поняття «водозабезпечення» включає в себе модернізацію технологій водопідготовки, доступність послуги для населення, безперебійність надання послуг (цілодобове водопостачання). До речі, недостатнє фінансування цих програм призвело до того, що законодавче гарантоване водозабезпечення фактично залишається декларативним у багатьох регіонах, особливо у сільській місцевості.

Це свідчить про розрив між нормативним змістом поняття (як гарантованого законом) та його практичною реалізацією.

3. Економічний механізм. Окремим пластом державної політики є забезпечення водою зокрема промислових об'єктів та аграрного сектору, що відображено у «Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року» схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 р. № 688-р [36]. Тут водозабезпечення набуває чіткого економічного змісту як фактор виробництва. В умовах змін клімату та розширення зони ризикованого землеробства на північ країни, державні програми розглядають водозабезпечення як інструмент продовольчої безпеки.

Створення організацій водокористувачів, яке передбачене реформою меліорації, вводить у поняття водозабезпечення новий аспект – самоврядування та децентралізацію, що у свою чергу додає крім функцій, й нову сферу відповідальності приватних суб'єктів (аграріїв), які інвестують у збереження та транспортування води.

Отже, в економічному сенсі водозабезпечення – це створення умов для сталого розвитку генеруючих галузей (сільське господарство, промисловість, енергетика) при мінімізації водно-екологічних ризиків.

4. Безпековий механізм. Повномасштабне вторгнення РФ та руйнування Каховської ГЕС змусили переглянути всі доктринальні підходи. Так, акти Кабінету Міністрів ввели в обіг поняття резервного та екстреного водозабезпечення. Зокрема, в розділі «Екологічна безпека» згаданого «Плану відновлення України» [35] водозабезпечення розглядається як елемент національної стійкості, що включає перехід від єдиних централізованих водозаборів до мережі артезіанських свердловин та локальних систем, захист критичної інфраструктури та побудову стратегічних запасів питної води.

З огляду на це, сучасне визначення водозабезпечення в контексті державної політики обов'язково включає компонент живучості системи – здатності функціонувати в умовах зовнішнього ураження та відключень електроенергії.

Проаналізувавши сформульовані вченими визначення термінології, наведених у Таблиці 2, а також на основі аналізу нормативно-

правових актів, державних цільових програм та стратегій розвитку, змістовного наповнення механізмів, можна сформулювати комплексне визначення державної політики водозабезпечення, яке доцільно використовувати у науковій роботі. Отже, такою політикою є цілеспрямована діяльність органів державної влади та їх посадових осіб, які за допомогою сукупності організаційних, правових, економічних, технічних та інших заходів, враховуючи поточний стан водних ресурсів, кліматичні зміни та стратегічні завдання, створюють оптимальні техніко-економічні, соціально-екологічні та інфраструктурні умови для забезпечення населення та галузей економіки достатньою кількістю якісної води і подальшого сталого управління водними ресурсами.

Враховуючи сучасний стан водних об'єктів в країні, зношеність мереж та необхідність впровадження новітніх технологій, основною метою державної політики водозабезпечення має бути підвищення надійності та якості водопостачання та водовідведення, забезпечення раціонального використання водних ресурсів і відповідно поліпшення якості життя людей у містах, селищах та селах, а також підтримка економічного розвитку через гарантований доступ до води.

Для досягнення зазначеної мети ця політика повинна бути спрямована на:

- забезпечення реалізації конституційного права громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля та гарантований доступ до питної води;
- реалізацію інтегрованого управління водними ресурсами на основі басейнового принципу, особливо у контексті збалансування потреб різних водокористувачів та екологічних вимог;
- створення оптимальних умов для модернізації та розвитку інфраструктури водопостачання та водовідведення;
- забезпечення достатньою ресурсною базою та ефективною системою моніторингу водних ресурсів по всій території України.

Висновки. Враховуючи вищевикладене можна узагальнити, що політика є ширшою, цілеспрямованою управлінською діяльністю стратегічного рівня, пов'язаною з боротьбою за владу. Натомість,

державна політика визначена як функціональний продукт політичного процесу, що являє собою відносно стабільну, організовану та цілеспрямовану діяльність державних інституцій щодо вирішення соціально значущих проблем. Доведено, що «водозабезпечення» має значно ширший соціально-екологічний та стратегічний контекст, ніж технічний термін «водопостачання».

Сформовано авторське визначення державної політики водозабезпечення як цілеспрямованої діяльності органів державної влади, що за допомогою комплексу заходів (організаційних, правових, економічних, технічних) створює оптимальні техніко-економічні, соціально-екологічні та інфраструктурні умови для забезпечення населення та економіки достатньою кількістю якісної води і сталого управління водними ресурсами. Доведено некоректність ототожнення термінів «водопостачання» та «водозабезпечення». Обґрунтовано, що «водопостачання» є категорією переважно техніко-технологічного характеру (інфраструктура, мережі, транспортування), тоді як «водозабезпечення» є комплексною категорією, що охоплює наявність ресурсів, управління ними, екологічну безпеку та стратегічне планування. Водозабезпечення виступає необхідною умовою для водопостачання.

Аналіз нормативно-правової бази (зокрема, євроінтеграційних зобов'язань та планів повоєнного відновлення) дозволив виокремити чотири ключові механізми, що формують сучасну державну політику водозабезпечення: інституційний, соціальний, економічний та безпековий.

Сформульовано визначення «державної політики водозабезпечення» як цілеспрямованої діяльності органів влади, що через систему організаційних, правових та економічних заходів створює оптимальні умови для гарантованого доступу населення та економіки до води. Запропоноване визначення, на відміну від існуючих, враховує аспекти кліматичних змін, сталості управління ресурсами та регіональної специфіки. Визначено, що ефективність державної політики у цій сфері залежить від переходу від декларативного гарантування до реального впровадження інтегрованого управління водними ресурсами.

Подальшими пріоритетними напрямками наукових досліджень є модернізація інфраструктури, забезпечення моніторингу якості води та балансування інтересів усіх водокористувачів з урахуванням екологічних обмежень.

КАТЕГОРІЙНИЙ АПАРАТ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ВОДОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

У статті здійснено комплексне наукове дослідження категоріального апарату державної політики у сфері водозабезпечення та охорони водних ресурсів. Актуальність теми пояснюється нагальною потребою модернізації водної сфери України, яка на сучасному етапі стикається з викликами зміни клімату, зношеністю інфраструктури та наслідками військових дій.

На початку статті підкреслюється, що ефективність реформування сектору безпосередньо залежить від чіткого розуміння об'єкта управління та усунення термінологічних розбіжностей у законодавстві та науковій літературі. Основну увагу в роботі приділено розмежуванню таких понять, як «політика», «державна політика», «водопостачання» та «водозабезпечення». На основі аналізу праць вітчизняних та зарубіжних вчених, а також основних положень нормативно-правових актів (зокрема, Водної рамкової директиви ЄС та Водної стратегії України до 2050 року) обґрунтовано, що термін «водозабезпечення» є значно ширшим за змістом порівняно з поняттям «водопостачання». Доведено, що водозабезпечення охоплює не лише технологічний процес транспортування води до споживача, а й включає екологічні, безпекові, соціальні та економічні аспекти управління наявними водними ресурсами.

У статті детально проаналізовано зміст механізмів реалізації політики водозабезпечення: інституційного (управління за басейновим принципом), соціального (гарантування санітарного благополуччя населення), економічного (вода як фактор виробництва в сільському господарстві та промисловості) та безпекового (стійкість системи в умовах війни та надзвичайних ситуацій).

Окремо висвітлено вплив військових факторів, зокрема підриву Каховської ГЕС, на трансформацію підходів до водозабезпечення як елементу національної стійкості.

Наукова новизна роботи полягає у формуванні авторського визначення «державної політики водозабезпечення». Вона визначається як цілеспрямована діяльність органів державної влади, яка через систему організаційних, правових та економічних заходів створює умови для гарантованого доступу населення та економіки до якісної води, враховуючи необхідність сталого управління ресурсами.

Результати дослідження мають практичне значення для вдосконалення регіональних стратегій розвитку водного господарства та подальшої гармонізації українського законодавства з європейськими стандартами.

Ключові слова: державна політика, водозабезпечення, регіональна політика, водні ресурси, категоріальний апарат, публічне управління, водна безпека, сталий розвиток.

Author Contributions: Conceptualization, A.S.; Writing – original draft, A.S.; Writing – review & editing, A.S. Author has read and agreed to the published version of the manuscript.

Funding: This research received no external funding.

Institutional Review Board Statement: Not applicable as study did not include human subjects.

Informed Consent Statement: Not applicable.

Data Availability Statement: Data is contained within the article.

Conflicts of Interest: The author declares no conflict of interest.

References

1. Kliui, O.V. (2010). Mekhanizmy formuvannia vodoeffektyvnoi polityky z urakhuvanniam vymoh ekolohichnoi bezpeky [Mechanisms for the formation of water-efficient policies taking into account the requirements of environmental safety]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].

2. Vostrikova, N.V. (2016). Udoskonalennia orhanizatsiinoho mekhanizmu derzhavnoho upravlinnia vodnymy resursamy v Ukraini [Improvement of the organizational mechanism of state administration of water resources in Ukraine]. *Candidate's thesis*. Rivne [in Ukrainian].
3. Saliiev, Ye.I. (2008). Mekhanizmy realizatsii derzhavnoi polityky u sferi vodopostachannia v Avtonomnii Respublitsi Krym [Mechanisms of realization of state policy in the sphere of water supply in the Autonomous Republic of Crimea]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
4. Riabets, K.A. (2020). Formuvannia polityko-pravovykh zasad derzhavnoho upravlinnia u sferi vodnoho hospodarstva [Formation of political and legal principles of state management in the sphere of water economy]. *Doctor's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
5. Yarotska, O.V. (2007). Ekoloho-ekonomichna otsinka vodokorystuvannia v baseinovykh vodohospodarskykh kompleksakh Ukrainy [Ecological and economic assessment of water use in basin water management complexes of Ukraine]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
6. Pasheniuk I.A. (2010). Ekoloho-ekonomichni pryntsyipy vodohospodarskoho zonuвання (na prykladi Ukrainського Polissia) [Ecological and economic foundations of water management zoning (on the example of Ukrainian Polissya)]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Rivne [in Ukrainian].
7. Aristotel. *Polityka [Politics]*. (O. Kysliuka, Trans). Kyiv [in Ukrainian].
8. Veber, M. (1998). *Sotsiologhiia. Zahalnoistorychnyi analiz. Polityka [Sociology. General historical analysis. Politics]*. Kyiv [in Ukrainian].
9. Herasina, L.M., Pohribna, V.L., & Polishchuk, I.O. (et al.). (2015). *Politolohichni entsyklopedychnyi slovnyk [Political encyclopedic dictionary]*. M.P. Trebina (Ed.). Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].
10. Kozminykh, A.V., & Sushko, A.I. (2024). *Zahalna teoriia polityky [General theory of politics]*. Odesa: Natsionalnyi un-t «Odeska yurydychna akademiia» [in Ukrainian].
11. Kovbasiuk, Yu.V. (et al.). (2014). *Derzhavna polityka [State policy]*. Kyiv: NADU [in Ukrainian].
12. Shapovalova, I.V. (2023). *Korotkyi slovnyk-dovidnyk suchasnykh politolohichnykh terminiv [Short dictionary-annotation of modern political science terms]*. Mykolaiv: NUK [in Ukrainian].
13. Prykhodko, S.M. (2008). *Osnovy politolohii [Fundamentals of political science]*. Poltava [in Ukrainian].

14. Vashchenko, K.O., & Korniienko, V.O. (2011). *Politolohiia dlia vchytelia [Political science for teachers]*. Kyiv: Vydavnytstvo imeni M. P. Drahomanova [in Ukrainian].

15. Bohatchuk, S.S. (2010). *Politolohiia [Political science]*. Vinnytsia: VNAU [in Ukrainian].

16. Lypovska, N.A. (2019). *Publichna polityka [Public policy]*. Dnipro: DRIDU NAPU [in Ukrainian].

17. Romanov, V.Ye. (2001). *Vstup do analizu polityky [Introduction to policy analysis]*. Kyiv [in Ukrainian].

18. Dai, T.R. (2005). *Rozuminnia derzhavnoi polityky [Understanding state policy]*. (H. Ye. Krasnokutskoho, Trans). Odesa: AO Bakhva [in Ukrainian].

19. Bakumenko, V.D., & Nadolishnii, P.I. (2002). *Derzhavne upravlinnia [State administration]*. V.V. Tsvietkov (Ed.). Kyiv: Vydavnytstvo NADU [in Ukrainian].

20. Riabichko, O.V. (2011). Derzhavna polityka rehuliuвання pidpriemnytskoi diialnosti: mekhanizmy formuvannya [State policy of regulating the activities of state administration: mechanisms of its formation]. *Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia – Current problems of state administration*, 1, (pp. 218-226) [in Ukrainian].

21. Braun, P. (2000). *Analiz polityky [Analysis of politics]*. Kyiv: Osnovy [in Ukrainian].

22. Riabtsev, H.L. (2015). *Politychna systema suspilstva [The political system of society]*. Kyiv: NTTs «Psykhieia» [in Ukrainian].

23. Tertychka, V. (2002). *Derzhavna polityka: analiz ta vprovadzhenia v Ukraini [State policy: analysis and implementation in Ukraine]*. Kyiv: Osnovy [in Ukrainian].

24. Valevskiy, O.L. (2001). *Derzhavna polityka v Ukraini: metodolohiia analizu, stratehiia, mekhanizmy vprovadzhenia [State policy in Ukraine: methodology of analysis, strategy, mechanisms of implementation]*. Kyiv: NISD [in Ukrainian].

25. Rozputenko, I.V. (2002). *Vprovadzhenia analizu derzhavnoi polityky v Ukraini [Implementation of state policy in Ukraine]*. Kyiv: Osnovy [in Ukrainian].

26. Andriiash, V.I. (2013). Derzhavna polityka: kontseptualni aspekty vyznachennia [State policy: conceptual aspects of definition]. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok – Public administration: improvement and development*, 9. Retrieved from: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=626> (data zvernennia: 09.11.2025). [in Ukrainian].

27. Ibrahimova, A.A. (2015). Derzhavna polityka rozbudovy spromozhnykh terytorialnykh hromad v Ukraini [State policy of development of promotional territorial communities in Ukraine]. *Candidate's thesis*. Lviv: REHI [in Ukrainian].

28. Muntian L. (2024). Derzhavna polityka yak forma tsilespriamovanoi diialnosti derzhavy [State policy as a form of targeted state activity]. *Publichne upravlinnia ta rehionalnyi rozvytok – Public management and regional development*, 25, (pp. 989-1008). Retrieved from: <https://doi.org/10.34132/pard2024.25.13> [in Ukrainian].

29. Popovych, M.V. (Ed.). Universalnyi slovnyk-entsyklopediia [Universal dictionary-encyclopedia]. *slovopedia.org.ua*. Retrieved from: <http://slovopedia.org.ua/29/53392-0.html> [in Ukrainian].

30. Bilodid, I.K. (Ed.). *Slovnyk ukrainskoi movy : t. 11 t. [Ukrainian movie dictionary: vol. 11 t.]*. Kyiv: Naukova dumka. Retrieved from: <http://sum.in.ua/> [in Ukrainian].

31. Busel V.T. (Ed.). (2005). *Velykyi tlumachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy [The Great Dictionary of Contemporary Ukrainian Cinema]*. Kyiv: Perun. Retrieved from: <https://slovnyk.ua/> (data zvernennia: 11.12.2025). [in Ukrainian].

32. Dyrektyva 2000/60/IeS Yevropeiskoho Parlamentu ta Rady pro vstanovlennia ramok dlia dii Spivtovarystva u sferi vodnoi polityky vid 23 zhovtnia 2000 roku [Directive 2000/60/IeS of the European Parliament and of the Council of 23 December 2000 establishing a framework for the activities of the European Parliament and of the Council in the field of water policy]. *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_962 [in Ukrainian].

33. Zakon Ukrainy Dlia Prohramy staloho rozvytku «Pytna voda Ukrainy» na 2011-2020 roky vid 03.03.2005 [Law of Ukraine For the Sustainable Development Program «Drinking Water of Ukraine» for 2011-2020 dated 03.03.2005]. *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2455-15> [in Ukrainian].

34. Zakon Ukrainy Pro orhanizatsiiu vodokorystuvachiv ta stymuliuвання hidrotekhnichnoi melioratsii zemel vid 17.02.2022 [Law of Ukraine On the organization of water users and stimulation of hydrotechnical improvement of lands dated 17.02.2022]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2079-20> [in Ukrainian].

35. Ukaz Prezydenta Ukrainy Pytannia Natsionalnoi rady z vidnovlennia Ukrainy vid naslidkiv viiny vid 21.04.2022 [Decree of the President of Ukraine

Questions of the National Council on the renewal of Ukraine as a result of the consequences of the crime dated 21.04.2022]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266/2022> [in Ukrainian].

36. Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy Pro skhvalennia Vodnoi stratehii Ukrainy na period do 2050 roku vid 09.12.2022 r. No1134-r. [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine On approval of the Water Strategy of Ukraine for the period until 2050 dated 09.12.2022 No. 1134-r.]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1134-2022-%D1%80> [in Ukrainian].

Відомості про автора / Information about the Author

Андрій Саченко, аспірант кафедри публічного управління та адміністрування, Юридичного факультету, Чорноморського національного університету імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна. E-mail: kalz@ukr.net, orcid: <https://orcid.org/0009-0002-5666-0035>.

Andriy Sachenko, PhD-student of the Department of Public Management and Administration, Faculty of Law, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, Ukraine. E-mail: kalz@ukr.net, orcid: <https://orcid.org/0009-0002-5666-0035>.

Sachenko, A. (2025). Categorical apparatus for researching state water supply policy. *Public Administration and Regional Development*, 30, 1448-1466. <https://doi.org/10.34132/pard2025.30.16>